

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Naše železnice.

(Iz govora državnega poslanca dr. Andreja Ferjančiča v seji poslanske zbornice z dne 17. junija t. l.)

Visoka zbornica! V predlogi, ki se razpravlja, je tudi železnica Kranj-Tržič, katero je doletela čudna usoda. Brez pomena bi bilo, prehajati sedaj na to, in omejim se na to, da povdarjam, da je nameravani prispevek 170.000 kron udeležencev trdo breme za taiste, zlasti, ker je med njimi razmeroma malo premožnih. Vsled tega opozarjam vlado na to, naj z ozirom na prispevke prizadetih postopa s kolikor mogoče veliko popustljivostjo. Za mesto Kranj ta železnica ne pomeni posebno velikih koristi, ker se kolodvor ne postavi v mestu na levem bregu Save. Ne proziram težkoče, ki to ovirajo, to so namreč zemeljske in tehnične težkoče, katere bi bilo treba odpraviti pri nadaljevanju čez Savo na drugi breg k spojitvi z obstoječo državno železnico. To pa naj bi bil in bi moral biti za vlado vzrok, da izkazuje pri izvajanju proge in pri izvedenju železnice največjo naklonjenost v vseh drugih točkah mestu Kranju.

Akoravno bo ta železnica pozno zagotovljena in zgrajena, nas sicer zadovolji, a na drugi strani si vendar ne moremo prikrivati, da bomo s tem samo za kratko zakotno železnico na Kranjskem bogatejši.

Ko govornik potem na kratko očrta podobo železnih razmer na Kranjskem in govori za podaljšanje dolinjskih železnic, preide k drugemu železniškemu vprašanju, k železnici Ljubljana-Kamnik. Tukaj si prizadevajo, da bi se železnica speljala iz Kamnika na Stajarsko. Tudi tukaj ne govorijo samo koristi ob železnici bivajočih interesentov, temveč zopet tudi zelo dalekosežni splošni prometni interesi in koristi državne blagajne. Zdravilišče Kamnik, ki je že v procvitanju železniške zveze na sever, da se ga mora doseči tudi od severa. Ali tudi splošni državni prometni interesi so: Ako se ta zveza Kamnik-Velenje-Celje izvede, imamo zvezo od Zeltwega do Divače-Herpelje in Trsta.

Nadalje preide govornik k drugemu projektu, ki je sicer res precej nov, vendar zasluži najresnejše upoštevanje. To je načrt lokalne železnice v selsko dolino od Škofje Loke v Železnike. Ta načrt je zlasti vsled gradbe bohinske železnice tako živo prodrl na površje.

Slo se je namreč za to, da se najde za dovažanje stavbenih potrebščin vsake vrste za bohinski predor in od južne strani pri Podbrdu boljša zveza, da ne bi bilo treba dovažati teh potrebščin po velikih ovinkih preko

Gorice in navzgor po soški dolini z velikimi težavami in troški. Železnična uprava si je prizadevala in je tudi dosegla, da se je lansko leto v veliki naglici zgradila iz Železnikov v Podbrdo cesta, ki bi služila za zvezo pri dovažanju stavbenih potrebščin. Obžalovati pa je, da ni železnična uprava storila takrat še korake naprej ter ni izvršila obenem tudi lokalne železnice od Škofje Loke v Železnike. Železnica bi tekla po ravni dolini in bi se lahko zgradila z malimi troški. Ker je gradba predora proračunjena za več let, bi ta železnica dalje časa dovažala stavbene potrebščine in že iz teh dohodkov bi se bil dobil znaten del stavbenih troškov. Pa tudi iz drugih ozirov je ta železnica potrebna in koristonosna. Selska dolina je zelo rodovitna, bogata je zemeljskih produktov vseh vrst, mineralnih produktov, posebno izkazuje veliko gozdno bogastvo. Ta selska dolina je izročena propadu, ako se ne pritegne v kako železniško zvezo. Pomislimo le na razvoj sloveče in cvetoče železne industrije v Železnikih! Ista je začela sedaj popolnoma birati. Gozdni in sploh vsi produkti se ne morejo dovažati na trg zaradi velikih prevoznih troškov, da bi mogli tekmovali. Tu bi se tedaj pokrajina odprla svetu in železniškemu prometu, ki bi brezpogojno zagotovil izplačevanje s tako malimi troški napravljene železnice.

Pri sedanjih razmerah propada tudi mesto Škofja Loka, in železniški minister se je gotovo že sam prepričal, v kako težavnem položaju je mesto Škofja Loka ravno zaradi svojih skrajno neugodnih razmer napram obstoječi državni železnici.

Upam, ker deluje glede te železnice konzorcij in je na delu, da pripravi predpogoje za nadaljne korake, da se gradba te železnice zagotovi, da bo vlada tudi temu železniškemu projektu naklonjena in da bo storila vse, da se tudi ta načrt kar najhitreje zbliža svoji izvršitvi.

Za Prešernov spomenik.

Prešernov kip, ki ga je ustvaril naš mladi umetnik Zajc, je gotov in se je začel že vlivati. Kip bo stal na razširjenem Marijinem trgu. Strokovnjaki, ki so videli model, trdijo soglasno, da je delo mojstrsko. In ker bo spomenik dostojno predstavljal našega pesnika in bo tudi najlepši okras Ljubljani sami, stala bo stvar tudi precej denarja, ki ga odbor za postavljenje monumenta še nima vsega nabranega. Manjka še kakih 17.000 kron.

Ni ga izobraženega Slovenca, ki bi ne vedel ceniti velikega pomena Prešernovih poezij za našo in jugoslovansko literaturo; ni ga rojaka, ki bi ne ljubil pesnika Prešerna. Zato mislimo, da bi bilo skoro razžaljenje za našo javnost, ko bi hoteli ob tej priliki na dolgo in široko razpravljati o epohalnem pomenu Prešernovega duševnega dela za našo narodno kulturo.

Več nego pol stoletja je že preteklo, odkar je Prešeren zatisnil svoje oči! Poezije njegove so postale bistven del naše književnosti, te poezije so nam prvi temeljni kamen našega duševnega življenja. In takšen važen pisatelj, takšen genijalen poet, takšen velik rojak naš, ali ni že zdavnaj zaslužil svojega monumenta v narodnem središču slovenskega naroda, v Ljubljani? Ali ne bo ta Prešernov spomenik javen dokaz, plastičen izraz slovenstva naše bele Ljubljane? Prešeren je že v prvi polovici minulega stoletja pisal nesmrtno svojo verze v našem sladkem, blagoglasnem slovenskem jeziku, čegar najmočnejša zaščitnica bi morala biti naša Ljubljana. Ljubljana je slovensko mesto, kakor je Prešeren, ki je svoje nesmrtno pesmi spesnil med njenimi zidovi, slovenski pesnik! In ta naša Ljubljana mora tudi ostati slovenska!

Naša narodna čast zahteva, da se čimprej postavi našemu ljubljensku Prešernu spomenik! Zato poseže pač vsak zaveden narodnjak rad v svoj žep ter položi svoj obulus na žrtvenik domovine — za svojega Prešerna.

Prve dni julija se ima vršiti v Ljubljani velika ljudska slavnost na čast našemu Prešernu. Naj ima ta slavnost tudi praktičen smoter ter naj pomore »bronastemu Prešernu« na noge!

In ko bode stal v sredi naše Ljubljane Prešernov spomenik, vedel bo vsak Slovenec, vedel bo vsak brat Slovan, ki ga bo videl, da so Slovenci kulturen narod, ki vedo ceniti duševno delo svojih ljudi. Tujci pa, ki pridejo obiskat naše mesto, bodo vedeli, da je bila zarja 19. stoletja porodila tudi nam Slovencem velikega pesnika.

Slava Prešernu! Živela slovenska Ljubljana!

V Kranju, 27. junija.

Iz državnega zbora. V parlamentu so začeli dne 23. t. m. Čehi s tehnično obstrukcijo, ker vlada noče ugoditi želji Čehov po češki univerzi v Brnu. Vse interpelacije so se morale prečitati. Tako je izpolnilo celo sejo. — Sodi se, da kmalu pade Körberjevo ministertvo. — Meseca julija se menda skličejo deželni zbori.

PODLISTEK.

Ivan Cankar: Na Klancu.

Kadarkoli prečitam kako novo Cankarjevo delo in ko hočem preložiti svoje misli na papir, dvigne se v meni nek upor, češ, čemu ravno sedaj — Cankar je še ravnotisti izza časa, ko je pisal svoje vinjete. Nič se ni izpremenilo v njem, o njem bi se lahko pisalo vsak čas po njegovem prvem delu in ne le ob priliki, ko izide kako njegovo novo delo. O njegovih predzadnjih feljtonih bi se dalo pisati tisto, kar o njegovih vinjetah. Razloček ne leži niti med kakovostjo sujetov, ampak le med njih razsežnostjo.

Vse to, razen malih izjem, bi mogel reči do zadnjega časa, ko še nisem prečital njegove zadnje povesti: »Na Klancu«. Veliko mu je sicer še ostalo iz prejšnjih časov vrlin in slabosti, a v tej povesti je pokret jasen, že se je začelo gibati v njem, njegova prenasršena mistika ponebuje, podobe, značaji, misli nam stopajo jasneje pod oči — v njegovom ozračju so zasijale domače barve. Povest »Na Klancu« je simfonija onega trpkega življenja, katero daje človeški družbi sramotilni pečat; jedro te povesti je turobna pesem o človeški duševni slabosti. Fizično so ti ljudje, ki prebivajo na Klancu, dovolj močni, da bi se prerili skozi valovanje življenja, toda duševnih moči ni. Vsi so fatalisti. Ne okrenejo se ti ljudje, če bi jih še tako vlekli iz blata in če se jim tudi zablisle up na boljšo bodočnost, že se oglasi v njih oni fatalistični bog, kateri jim je najjasneje sonce, a obenem najzlobnejši demon: — iz Klanca ste! Trpko je tem ljudem pri srcu, ko se spomnijo sebe — pokaže se jim grozna oddaljenost med življenjem na Klancu in onim sončnim

— Delegatom za Kranjsko je bil v sredo izvoljen poslanec dr. Sušteršič, namestnikom pa poslanec dr. Zitnik. — Poslanec Ivan Vencajz je odložil svoj mandat.

Kriza na Ogrskem. Cesar je poveril sestavo novega kabineta, ker je prejšnji ministrski predsednik Szell odstopil, grofu Štefanu Tiszi, ki pa ni priljubljen in nima mnogo pristašev. Najodličnejši možje so mu nasprotovali, in sedaj je končno uvidel, da mu ne bo mogoče sestaviti novega ministrstva. Sedaj se govori o novem možu, ki pride na krmilo, o hrvatskem banu Khuenu.

Dogodki na Hrvatskem. V hrvatskem saboru, ki je bil pred kratkim sklican, je opozicija potom nujnih predlogov spravila pred zbornico dogodke, ki se vrše že tri mesece po deželi. Porabila je vsa sredstva, da pokaže banu in njegovim podrepnikom pravo sliko njihovega nesramnega preziranja hrvatskega naroda. Manjkalo seveda ni ostrih besedi, kar je dalo povod madžaronski večini, da je izključila tri opozicijske poslance od petnajstih sej hrvatskega sabora. Minulo soboto je opozicija izjavila, da se ne bo več udeleževala sej. — Dne 21. t. m. je bilo položenih v poslopju zagrebskega obratnega vodstva dvojne dinamičnih bomb. Ena patrona, ki je bila položena na okno, se je sprožila okrog 4. ure zjutraj in razrušila zid. Močno vukanje se je čulo daleč naokrog. — V Pakracu se je vršil velik shod Srbov in Hrvatov v prilog finančialne samostalnosti na Hrvatskem in proti grozovladi bana Khuena.

Novi srbski kralj Peter I. je prišel v četrtek dopoldne v Beograd. Na kolodvoru se mu je podala po slovanskem običaju kruh in sol, kralja so pozdravili ministri, metropolit, generalstvo i. t. d. Zvečer je bila bakljada, včeraj svečana gledališka predstava in ljudska veselica v Topšideru. — Skoro vse velevlasti bodo priznale novega kralja; le Angleška se nekaj kuja in je pretrgala diplomatske vezi s Srbijo.

Tedenske politične vesti. Na Dunaju se je pričel v ponedeljek IV. shod avstrijskih mest. Ljubljano so za-

življenjem v mestu, pa pride zopet tiho in nepazno za njimi oni: — iz Klanca ste! In trenutoma jim odleže. Ta zavest jim je edina tolažba, edini evangelij, uteha, vse, vse, v resnici pa je zlo, ki jih tlači na enem in tistem prostoru, vzrok vse bede, in če se hočejo povzpeli iz tega zaduhlega ozračja, potegne jih z vso silo nazaj. Tu se kaže določno ona disonanca med fizično in psihično močjo. Naletimo nanjo vsak trenutek, ona nastopa najdoločneje med nižjimi sloji v ospredje in je najporečje vprašanje naše dobe. To je tista kočljiva točka, katero velja prekoračiti na vsak način, ki je svetovnega, za nas Slovence pa še posebnega pomena. Ubiti velja tega fatalističnega boga, provzročitelja vse stagnacije, ki razjeda in mori naše ljudstvo, kajti tudi ono je na Klancu. Duševnih moči je potreba viliti v žile teh ljudi!

Cankar opisuje v predležeči povesti problem o duševni slabosti negativno, a odsevi, podobe, vzori stopajo enakočasno pred nas tako pozitivno, da bi bila njih jasnost veliko slabejša, če bi nam on podal svoje vzore v pozitivni obliki. To so kričeče razmere, ki trgajo srce in nas silijo z vso energijo k boljšanju in iz katerih vpije na vseh koncih: duševne moči vam manjka! — Najmarkantnejši tipus teh razmer je črevljar. V njem se je oni pogubonosni fatum že zanesljivo usidral in le ta mu je konečno tolažba! V njem se je proces naziranja o življenju že izvršil, njegov pot je zaključen, on stopa pred nas z določnimi mislimi, ki se ne izpreminjajo več. Njemu je upanje tuje. Ostali imajo upanja vsaj toliko, da jih izvodi v svet za srečo, toda njih moč je preneznatna. Mihova vidimo v borbi življenja, kako se upira nadmočem, katere eksistirajo zanj v njemu poznatih in

stopali župan Hribar, županov namestnik Vončina in občinski svetnik dr. Majaron. — Na Nemškem imajo sedaj volitve v državni zbor, pri katerih utegnejo dobiti socialni demokratje okrog 82 mandatov. — Turški sultan hoče menda odstopiti.

Dopisi.

Z Dunaja. Večer, kakršnega že dolgo ni doživelo nobeno slovensko akademsko društvo, smo Savani obhajali dne 12. t. m. Posetili so naš občni zbor trije državni poslanci, namreč dr. Ivan Tavčar, dr. Ferjančič, in notar Plantan. Ze ob prihodu se jim je priredila burna ovacija. Navdušenje ra je priklopelo do vrhunca, ko se je po zaključenem oficijelnem delu občnega zbora oglašil k besedi državni poslanec dr. Ivan Tavčar. Govoril je približno takole: »Dragi prijatelji! Dolžnost mi je, da se v svojem imenu in v imenu sodrugov iz državnega zbora zahvalim za večkratni poziv na vaš občni zbor. Mi vsi smo z veseljem prišli. In človek, ki je star, se z veseljem spominja časa, ko je v enaki navdušenosti plapolal za ideale, kakor vi sedaj. Obljubljam z največjim veseljem, da bomo vsigdar radi prišli v Vašo družbo, kadarkoli bomo vabljeni. Resnica je, da se na Slovenskem bori hud in ljut boj: svobodomiselni elementi z nazadnjaškimi. Napačno bi bilo, da si smo mal narod, odrekatii temu boju veliko važnost. Ako naj Slovenec živi, naj bode najprvo naroden! Mi stojimo na tem stališču, da je treba narodnemu Slovencu napredka, da ga je treba vzgojiti. Brez omike posameznikov je narod brez moči. V tem važnem boju se gre za eno točko. Na Slovenskem hoče nastopiti en sam stan, stan duhovništva, ki hoče vladati vse, ki hoče, da se mu vse slepo in brezpogojno pokori. On pa nima za prihodnost slovenskega naroda nobene vrednosti, nikake pomembe. On hoče vladati vse, da si je neomikan. Mi odločno protestiramo, da bi stan, ki se je manj učil, hotel zapovedati onim, ki so si tekom let pridobili izobrazbo na najvišjem znanstvenem zavodu —

bliznjih osebah, posebno pa v krojaču, kateri ga je izpodrinil. V njemu in pri njem gre polagoma, pa zanesljivo nazaj. Tudi tega se up vsaj toliko drži, da gre za falo morgano, ki ga dovede na tuje, da tam umre. Tako je z njegovimi otroci. Če stariši niso imeli duševne moči, jo niso mogli dati otrokom. Tone in Francka sta šla brez nje v svet in ker sta bila oba tudi fizično slaba, sta toliko preje podlegla. Lojzeta so vzdigovali drugi ljudje. Nekoč ga je obsla zavest, da je njegovo delo trud, pa se je spomnil, da je doma na Klanču, in šel je nazaj na Klanec. Čemu se upirati, če mu je sojeno, da živi na Klanču. Ves trud je zaman. To je značaj, ki bi bil pravzaprav poklican poseči med te ostudne razmere s krepko voljo in jih sanirati, toda up se čitatelju ne vresniči in to boli. Človek bi se veliko preje sprijaznil s pogibljiijo ostalih oseb, nego z Lojzetovo. Če bi Cankar položil v to povest drugo tendenco, potem bi lahko dal Lojzetu heroičen značaj, toda on nam odkriva, da je ta zavest o duševni slabosti huja od vsakega družega zla, da ima atavističen značaj, da se tedaj poraja tudi pri ljudeh, ki gredo kvisku. Ta premisa je izvedena virtuožno, povsem logično. Če bi pustil Cankar prodreti Lojzeta, da bi bile njegove študije uspešne, da bi potem reformatorično nastopal ali vsaj sploh aktivno, tedaj bi bilo naše čuvstvo bolj zadovoljeno, a namen, cilj cele povesti bi padel. Zato, ker ni nobene poti navzgor, nas boli — in to je ravno pravi učinek, Cankar je zadel v črno. On je ost te povesti le nalahko označil, namreč z učiteljem govori: »Uboštvo je veliko, toda inteligenten človek si ve pomagati.« In potem, ko se je Lojze ozrl s Klanca na mesto, stoji: »Tam doli pri učitelju — se je zasvetilo, majhna rdeča luč je trepetala, rasla je in plapolajoča

na vseučilišču. Ta stan zasramuje akademsko naobrazbo; duhovniki so se opetovano norčevali iz akademikov in se norčujejo še sedaj, tega pa ne more dopustiti noben napreden Slovenec. Vsigdar protestiramo proti temu, da je duhovščina glava slovenskemu narodu. Akademsko naobrazena inteligenca je glava, je vodilni faktor; kajti brez nje ne more obstati noben narod. Vsak stan ima svoj pomen, svoje steze, ravno tako duhovski. Da bi pa peljale steze duhovščine preko glav akademikov, potem je konec vse prihodnosti slovenskega naroda. Z velikim veseljem m pozdravljam ustanovitev društva svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava«. z radostjo pozdravljam, da so se ločili napredni akademiki od drugih akademikov kimovcev. K temu pa tudi ni bilo treba poguma. Kako napreduje svobodna ideja, naj kaže dejstvo, da sta pri nas že v vsaki vasi dve stranki. Povsod pa je rodilo to strankarstvo načelo, da duhovščina ne sme več izvrševati istega tiranstva nad slovenskim narodom, kakor dosedaj. Spominjam se še, ko sem bil v »Sloveniji«, na ono točko, da mora biti vsak akademik, ki vstopi v društvo, svobodomiselen. Ako se je pa to sedaj predrugačilo, ne služi ravno v čast dotičnim činiteljem. Vsakdo spoštuje odločnega moža. Najbolj usmiljenja vredni so pa kimovci, ki tekajo iz enega kota v drugega. Od teh ni ničesar pričakovati. Mladina naj se odloči za eno, ali za drugo stvar. Navedem naj v izgled iz sv. pisma: Kimovci so podobni bičju v močvirju, ki ga pripogiba veter enkrat na to, enkrat na drugo stran. Brez napredka mora poginiti vsak narod, zato naj se odloči vsak slovenski akademik za napredek! Bral sem Vaše »Poslano« v »Narodu«, kateremu sem se jako čvдил. Ob tej priliki pa povdarjam, da je dolžnost vseučilišnega odseka občine Ljubljana, da Vas poišče. Ako bi se ta odsek penujal »Sloveniji«, potem ni odposlanik stolnega mesta slovenske Ljubljane. Odsek se mora oglašiti najprej v »Savi«, in potem šele Vi odločite, bode te li na komerz »Slovenijo« vabili ali ne. Povdarjam, da mora

iskra se je izpremenila v mirno, jasno belo svetlobo... Tu je pot iz blata, nasprotstev, bede. Ljudje se časih zavedo te poti, toda to je iskra, ki posveti in ugasne. Najbolj krepka in vztrajna je Mihovka. To ni sicer nikak pozitiven, zaključen, heroičen značaj, ampak povsem pasivna natura, drugim enaka po mišljenju in delovanju, vendar pa je slučajno nekoliko krepkeja. Ker je mati treh otrok, je njena vztrajnost potrebna, da je disonanca bolj doneča. Ostali značaji so več ali manj odsevi teh razmer.

Cankar je blesteč talent in tega fakta bi se moralo določno zavedati vse naše razumnštvo. Če bi družega ne imeli od njega kot njegov jezik, bi ne bilo malo. »Na Klanču« pa je delo, katero bi se izplačalo preložiti na nemški jezik. Smešno se čuje: Cankarja ne čitam! Sicer je to vsakemu prosto, a zamolčati ne morem, da slovenska literatura s takimi čitatelji prav nič ne pridobi. Dandanes se vendar ne postavlja več le gotovih pravil in določeb glede sujetov, načina opisovanja in glede splošnih struj na božanske predstole, pač pa se zahteva popolnost le iz umetniškega stališča in če je v takem delu skrita gotova tendenca, toliko bolje. In Cankar je umetnik skozinsko. Res je, da umeva njegova dela le inteligenca in da se je še ta cepila v dva tabora. Tedaj je krog njegove muze precej skromen. Pričujoče delo pa kaže, da je razdvoj popolnoma neumesten in čimbolj bo Cankar zapuščal velikomestno ozračje in se podal na domače livade, v kočje in palače, reševal domača pereča vprašanja, tembolj bo prodiral med narod. Ako pa on tudi tam ostane kot dosedaj, ne bo sicer nič izgubil kot umetnik, ampak gre se le zato, če hoče čitajočega občinstva ali ne. To je pa njegova stvar. **Avrelij D.**

živeti »Sava« v zave-ti ostati vedno v najvišji zvezi z narodno-napredno stranko. Te dotike ne sme nihče pretrgati; mi hočemo skrbeti, da bo vzrasla »Sava«, ne pa oni kimovci, ki žive na močvirnih tleh nekdanje »Slovenije«. Zveza »Save« z napredno stranko naj ostane vedno, kajti slednja upošteva in mora vpoštevati, da ima akademično mladino za seboj. V svojem imenu in imenu svojih sodrugov dvigam časo in napijem svobodomiselnosti »Savi«, ki naj vzrase, vyzve in vzklije! Velikansko navdušenje je sledilo tem krepkim besedam. Vsi smo bili v zavesti, da delo ob ustanovitvi našega društva ne bo zastoj; kajti za sabo imamo stranko, edino zdravo slovensko stranko. Razvila se je zabava, nič se nismo čutili ovirane, da bi se ne zabavali ravnotako prosto, kakor če bi bili sami; saj so se izrazili gospodje državni poslanci, da se počutijo pri nas domače kakor nikjer drugod. Pohvalno je omeniti g. dr. Kozino, ki je iz prijaznosti zapel par narodnih pesni, pa tudi mladi zbor »Save« je s petjem pripomogel k zabavi. Prišel je trenutek, ko so se gg. državni poslanci začeli poslavljati. Še enkrat burna ovacija in ostali smo sami — ne sami; ostala je v nas zavest, da bomo vedno ostali taki kakor smo, nevstrašeni. Kajti: »Kimovci so podobni bičju v močvirju, ki ga pripogiba veter enkrat na to, enkrat na drugo stran.«

M—n.

Iz Mavčič. »Slovenec« je prinesel v 129. številki od 9. junija t. l. prav debelo laž, s katero noče delati odhajajočemu deželnemu poslancu Brejcu reklamo. Dotični dopisnik notice, ki se svetu kaže v besedah pravi uzor-krščanske pravičnosti in kakor se izraža, da mu je sveto pismo vodilna pot, bi moral tudi vedeti, da je lagati res greh. To naj se prepriča z dogodbo o Onaniju in njegovi ženi Safiri, kako sta bila onadva kaznovana radi laži. Pazi naj pa tudi dopisun, da se njemu ne zgodi kaj enakega, ker nam je znano, da je že vedoma lagal in zatajil premoženje pred svetom. V »Slovenecu« navaja: Po posredovanju našega deželnega poslanca dr. Brejca je vložila občina Mavčiče proti odloku okrajnega glavarstva v Kranju, s katero se sedanjemu najemniku podaljšuje lov, priziv na deželno vladu. Prizivuse je ugodilo in lov pojde na dražbo. V tem prav lažnivo lišpa Breica s pavovim perjem. Resnica namreč je ta, da je občinski zastop mavčičski res vložil priziv na c. kr. deželno vladu proti odloku c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju, s katerim se je lov sedanjemu najemniku podaljšal. To se je pa zgodilo popolnoma brez vsakega posredovanja Brejčevega. Naj bi bil toraj dopisnik pustil laž v svoji torbi, ker mora vedeti, da ima ona kratke noge.

Iz Lesec. Dne 13. t. m. smo imeli volitev občinskega odbora. Podpisani sem volil z večino naše občine. Od neke strani pa se mi očita, da sem volil s klerikalno stranko. Kako morem voliti može klerikalne stranke, ker poznam le dva moža, ki sta res katoliška, to sta Hrvatov France in Jurčev Blaž. Večina takomenovane klerikalne stranke pa je hinavska stranka. Posebno veljavo ima neka oseba, ki je na cesti pobrala bič nekega voznika, ki je izgubil in prišel nazaj iskat bič. A utajila mu je, da nima biča. Ne vem, zakaj se nekdo tako hujuje, ker bo g. Žark zopet voljen županom. G. Žark je vrl mož, ki vsakemu rad napravi dobro, če vidi, da je potrebno, in ko bi tudi bilo treba v svojo — lastno škodo. Žark rad hodi v cerkev in se tudi spodobno vede povsod, zlasti pa v cerkvi brez vsake hinavščine. Omeniti moram tudi, da je dobil od nasprotne stranke največ glasov nekdanji župan Meršol cele tri glase v vseh treh volilnih razredih. Kdo je temu kriv? Pa pomedimo vsak pred svojim pragom in povsod bo lepo.

France Brencé.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Cenjenim naročnikom, katerim je potekla naročnina z današnjo številko, smo priložili poštno nakaznico. Prosim vse dotičnike uljudno kakor tudi nujno, da čimprej izvolijo vpslati naročnino, da bodo mogli dobivati redno vse številke.

Osebnosti. Kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani, g. Ig. Nadrah, je prestavljen kot izpovednik v škofjeloški samostan. Na njegovo mesto pride g. Franc Žvan, kapelan v Kranju. — Nadučiteljem v Senčurju pri Kranju je imenovan g. Josip Križnar, učitelj v Metliki. — V pokoj je stopil g. Josip Levičnik, nadučitelj v Železnikih.

Občinske volitve v Škofjo Loko so se vršile te dni, in sicer je volil III. razred minuli četrtek, II. razred včeraj in I. razred danes popoldne. Pri volitvah v II. razredu so zmagali naprednjaki z vsemi svojimi kandidati. Izvoljeni so gg. Anton Homan, Ivan Jesenko, Lev Lavrič, Ivan Mali, Konrad Pecher, Fran Zicherl; namestnikom pa gg. Ervin Burdych, Ivan Demšar in J. N. Koceli. Boj na klerikalni župnik Ščinkovčevi strani je bil obupen, na žalost pa prav brez uspeha. Volitve v III. razredu se napredna stranka sploh ni udeležila. Izvoljeni so potemtakem v III. razredu seveda klerikalci, med njimi komendant župnik Ščinkovec. Več sledi za prihodnjo številko.

Dr. Brejc in Poljanska posojilnica. Dr. Janko Brejc, ta dični zastopnik kranjskih in škofjeloških kmet-skih občin v deželnem zboru, si hoče na vsak način ovenčati svojo glavo z lavorikami, predno se za stajno umakne pred zavistjo svojih ljubljanskih klerikalnih kolegov v nemški Celovec. Ker je kot zastopnik šenklaške cerkve v umazani zadevi Kajdižvega testamenta tako korenito pogorel, je hotel to nepriliko nekoliko popraviti in pokazati svojo veliko pravniško modrost kot zastopnik »Posojilnice in hranilnice v Poljanah nad Škofjo Loko«. Le-ta posojilnica se je namreč po dr. Brejcu prizvala zoper nji neugodno razsodbo c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani, glasom katere »Gorenjec« ni bil obvezan ponatisniti znanega popravka, nanašajočega se na naš uvodni članek o falzificirani bilanci omenjene zadrge. Minuli četrtek se je vršila vzklicna razprava, pri kateri se je dr. Brejc v potu svojega obraza trudil dokazati, da je bil oni popravek stvaren in v zakoniti obliki sestavljen, dotim je naš zastopnik navajal, da se popravek ne strinja z zakonitimi dolžili in vsled tega predlagal zavrnitev vzklica. Vzklicno sodišče je zavrnilo vzklic kot neutemeljen in potrdilo razsodbo prvega sodišča, ker se v popravku nahajajo po zakonu nedopustni in v popravek nespadajoči zaključki ter primesi polemičnega značaja. Mi nismo hoteli sprejeti popravka z ozirom na zakonite določbe, katere bi lahko poznal tudi odvetnik dr. Brejc. In če bi bil zastopnik dr. Brejc svetoval poljanskim posojilničarjem, da naj prvo blamažo lepo utaknejo v žep, prihranil bi jim bil drugo blamažo in precej svetlih kron. Ofelija, pojde v Celovec!

Bivši dijaki kranjske gimnazije: Ivan Svetina z Breznice, Anton Gaber iz Škofje Loke in Josip Ribarič so napravili letos na c. kr. veliki gimnaziji na Sušaku zrelostni izpit s povoljnim uspehom.

Odlake ni! Zadnji »Učiteljski Tovariš« piše: Kranjsko ljudsko šolstvo se z naglimi koraki bliža svojemu visku. Sedaj so odpravili tudi odlake učencev in učenek. Kdor se je pridno in vztrajno učil, ne sme imeti v izpričevalu opazke, da je sposoben za višji razred z odlako, tudi ne sme biti v letnem poročilu tiskan z debelimi črkami. Zakaj ne? Zato, ker ni učenčeva zasluga, če se je pridno učil, nego to je zasluga njegovega talenta. Potem pa tudi zakon tega ne ukazuje, zato se mora vzeti otrokom tudi to veselje. tudi ta izpodbuda! Laž je namreč, da bi bil otrok pohvale vesel, zlasti če jo zasluži. Pri odraslih ljudeh je to seveda drugače. Ti smejo biti odlikovani, najsi premnogokrat ne zaslužio odlike. Svetlo znamenje na prsih — o, kako to dobro dé gospodom! In potem pa tudi: ali se ne pehajo in ne zatajujejo nekaterniki, samo zato, da bi hitreje po hrbtih drugih ljudi splezali tja visoko do kakega sekcijskega šefa ali dvornega svetnika ali še kam višje? Visoki gospodje smejo vse, samo ubogi ljudskošolski učenec nima pravice, da bi mu človek smel javno reči: »Glej, zaslužil si, zatoj te hvalim! — Tako počasi, a sistematično trgajo rahle strune, nežno napete v otrokovi duši. Le pogumno naprej! Znamenja kažejo, da nas čimdalje bolj objema formalizem, a notranji glas nam pravi, da bo vzlic vsemu formalizmu nekoč pre-

magala trezna razsodnost. Zakaj resnično, resnično vam povemo: Osebe izginejo, a kar je živel visokega in ne-osebnega pred njimi — ostane!

Doktorjem promovirani so bili na dunajskem vseučilišču izmed Slovencev tekom tega meseca pravnik Andrejka in Bicek, filozof Kozina ter medicince Kraigher in Rus.

Postojinska jama — pa promet s tujci. Odličen naš sotrudnik nam je obljubil več člankov z ozirom na hvalo ali grajo (?) Šveda V. Hugona Wickströma v nekem dun. listu o postojinski jami. Prvega priobčimo prihodnjč.

Gorjanski tolovaj, ki je na binkoštno nedeljo napadel podobarskega pomočnika Ropreta v Vintgarju, je minuli teden ušel iz zapore v Radovljici in zbežal v hišo pod pokopališčem poleg Save. Dva radovljiška orožnika pa sta bila takoj za njim, a ropar je planil v Savo ter jo »pod vodo« tako preplaval, da orožnika nista zapazila, kdaj in kje je prišel na suho. Zvečer tistega dne je prišel domov, se preoblekel, vzel seboj denar, ki ga je že prej okrog nakradel in naropal ter zopet pobegnil. Njegovega sledu dozdej še niso zasledili. Sumljiv je še več drugih zločinov in svoje hudodelstvo v Vintgarju je sam pripoznal na dan pred begom iz ječe. Izdala ga je baje neka razglednica, katero je ukradel Ropretu z žepno beležnico vred in jo potem zvečer doma pisal nekemu znancu na Koroško, odkoder so jo blejski orožniki dobili in izročili sodišču v Radovljici. — Dodatno se nam poroča: Roparskega napadalca, ki je v soboto 13. t. m. ušel iz zapore v Radovljici, so orožniki zasačili in prijeli v Rožni dolini na Koroškem ter v nedeljo 20. t. m. z jutrajšnjim vlakom prignali v Radovljico v zapor. Uklenjen je v verigo za roko in noge ter je, kakor se je zdaj pokazalo, zelo nevaren hudodelec. Star je šele 19 let ter se imenuje Anton Družnik. Včeraj so ga prepeljali v Ljubljano.

Terzinci v Bohinju. Piše se nam: Vas Terzin v kamniškem okraju je daleč okrog žalostno znana zaradi takih lastnosti tamkajšnjih prebivalcev, vsled katerih so ti v prejšnjih časih vedno in vedno imeli opraviti z orožništvom in sodiščem. Če se je v tem oziru v zadnjem času tam obrnilo kaj na bolje, nam ni znano, a to vemo, da vedenje mladih Terzincev, ki delajo pri zgradbi železniskega predora v Bohinjski Bistrici, dela kaj slabo čast svojemu rojstvenemu kraju. V prostem času se najraje po gostilnah in drugod pretepavajo, razgrajajo in z noži prete mirnim Bohinjcem. Pri procesiji na sv. Resnjega telesa dan pa so v večjem številu napadli tri bistrške fante, ki so nesli cerkveno pandero, katero je kupil podjetnik Čekoni. Ti pobožni Terzinci so od njih s silo zahtevali, da morajo izročiti bandero njim, da ga bodo oni nosili, ker ga je kupil Čekoni, in oni so njegovi delavci. Vnel bi se bil gotovo krvav boj, ker Terzinec za vsako malenkost potegne nož iz žepa, in kdo ve, koliko bi bilo ranjenih in mrtvih, da niso bistrški fantje in moške pravi čas planili od procesije in razpodeli surove napadalce. Tako so tu zopet pokazali Terzinci, kako radi se prijateljsko združujejo klerikalna surovost in verska gorečnost. Čekoni je surove Terzince zapodil od dela, kar mu ne more noben pameten človek zameriti.

Bohinjci, bodite previdni pri razprodajanju zemlje okoli bohinjskega jezera! Tu se bode zemlja za stavbišča vedno lažje prodala. Že zdaj se kupci močno oglašajo, ko pa bode enkrat izdelana bohinjska železnica, bode v tem oziru še boljše. Zatorej se ne prenažite in pazite posebno na to, da bode lepa slovenska zemlja prešla v prvi vrsti v last Slovencev, ki hočejo zidati ob bohinjskem jezeru. Seveda je tudi med Slovenci mnogo takih izdajskih spekulantov, ki kupujejo slovensko zemljo in jo potem za dobiček dalje prodajajo sovražnim tujcem. Tudi pred takimi se je treba varovati, kajti svoje zemlje se vedno lahko iznebimo, od tujcev pa je nazaj nikdar več ne dobimo!

Ne bo šlo! Pišejo nam iz Škofje Loke: Kakor se je že večkrat slišalo, stoji škofjeloska mlekarina na slabih nogah. Gospod kapelan Nace se je pa dne 22. t. m. izrazil proti nekemu meščanu, da je to liberalna mlekarina in da je g. Petrič pomagal liberalcem iz zadrege. Seveda sedaj, ko jim voda teče v grlo, bi radi napravili iz klerikalne mlekarne liberalno. Toda mi ne poznamo nobenega liberalca pri tej mlekarini.

Slovensko bralno društvo v Trzinu napravi dne 28. t. m. v prid družbi sv. Cirila in Metoda gledališko predstavo »Brati ne zna«. Po igri bo ples v gostilniških prostorih g. Perneta. Vstopnina za člane 40 vin., za nečlane 90 vin.

Ustrelil je Fuchsov lovec Pichler posestnikovega sina Aleša Železnikarja iz Stiške vasi, ki je bil povabljen od Miha Prešerna na lov. Pichler je, kakor se zatrjuje, nalašč ustrelil in ga zadel v trebuh. Krogla mu je šla na drugi strani ven in potegnila drob za seboj.

Drobiž z Gorenjskega. Kravo je povozil dne 12. t. m. osebni vlak št. 1714 med postajama Zirovnica in Lesce. — Zgorel je dne 13. t. m. posestniku Francu Kokalju v Št. Pavlu v kamniškem okraju kozolec z vsemi poljskimi pridelki. Škode ima 500 kron. Bil je zavarovan. — V Stari Loki se vrši jutri v nedeljo zopet popoldanska predstava »Genovefa«, seveda le ob ugodnem vremenu. — Podbrežki diletantje napravijo dne 28. in 29. junija t. l. gledališko predstavo »Sv. Elizabeta Turinska« v prostorih g. Al. Pavlina.

Križem sveta.

Razne vesti. V Pragi je ustrelil zidarski pomočnik Josip Studenička svojo ljubimko Ano in potem še samega sebe. Povod temu je dala ljubimkina mati, ker je z vso odločnostjo nasprotovala njiju ljubezni. — V Palestini je zbežalo nad 30 delavcev vsled grozne nevihte na neki vzvišeni oder, ki se je pa vsled prevelike teže podrl, in se je pri tem ubilo pet oseb. — V Wilmingtonu so živega sežgali nekega zamorca, ki je umoril hči nekega duhovnika. Zgrabili so ga v ječi in ga vleкли na grozno morišče. — V Kuzajevacu na bolgarski meji se je utrgal oblak in se je vlila ploha tako močno, da je nastala voda uničila vsa bližnja polja in 54 hiš. 38 ljudi je našlo smrt. Škoda znaša nad 1 milijon dinarjev. — Pri državnoborskih volitvah v Nemčiji so si priborili Poljaki 3 mandate, tako da imajo sedaj 17 mandatov.

Domača knjižnica.

»Mali vitez«, roman. Spisal H. Sienkiewicz. Izdaja knjigotržnica Ign. pl. Kleinmayr & F. Bamberg v Ljubljani. Ravno kar je izšel 12. sesitek tega romana. Cena 40 vin.

Nove razglednice, času primerne, z napisom: »Jelačič — —!« — »Pogum — — med vami sem in z vami!«, je ravno kar izdal in založil g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani, Sv. Petra cesta. Cena komadu 10 vin.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu maju 1903 je 151 strank vložilo K 45.184-28, 81 strank je vzdignilo K 23.463-69, 14 strankam se je izplačalo posojil K 23.600—. Stanje vlog K 718.774-17. Stanje posojil K 507.064-97. Denarni promet K 134.372-96.

Dobavna razprava. C. kr. trgovinsko ministrstvo je naznanilo trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo na borzi v Bruslju v kratkem vršila ponudbena razprava za dobavo lesa, katerega potrebujejo belgijske državne železnice. Približna dobavna vrednost znaša 448.574.35 frankov. Založiti je razne kavcije. Za natančnejša pojasnila se je obrniti na: Pisarno gospoda de Rudder, Administrateur des Voies de Travaux, Rue de Louvain Nr. 11 v Bruslju in na pisarno Commission de reception du materiel de lavoie, Rue d'Italie Nr. 32 v Bruslju.

Dobavni raspis. C. kr. ministrstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 10. julija 1903 vršila v pisarni monopolnega oskrbnitva v Belemgradu licitacija zaradi nabave papirja, desk, železnine in specerijskega blaga. Uzorce in pogoje se lahko pogleda vsak delavnik v ekonomatu monopolnega oskrbnitva in v pisarni tobačne tovarne. Oziralo se bo le na one ponudbe, za katere se je do 9. julija t. l. do 5. ure dopoldne v blagajni monopolnega oskrbnitva položila kavcija, ki znaša za domačine 10%, za inozemce 20%.

Licitacija

141—1

po pokojnem g. Mihaelu Schorlu se vrši v torek, 30 t. m.

Piccoli

Blag. gospod

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gospej, katera je trpela dolgo časa na nervoznosti, sem vporabljal z izvrstnim uspehom **Vaše** železnato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. k. štabni zdravnik

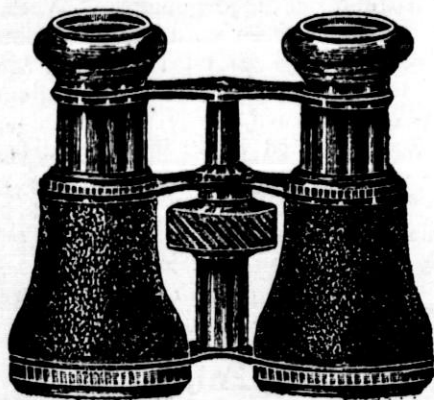
Raštelj št. 19.

GORICA, 6. junija 1902.

Polliterska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštnem povzetju.

H. Suttner, urar

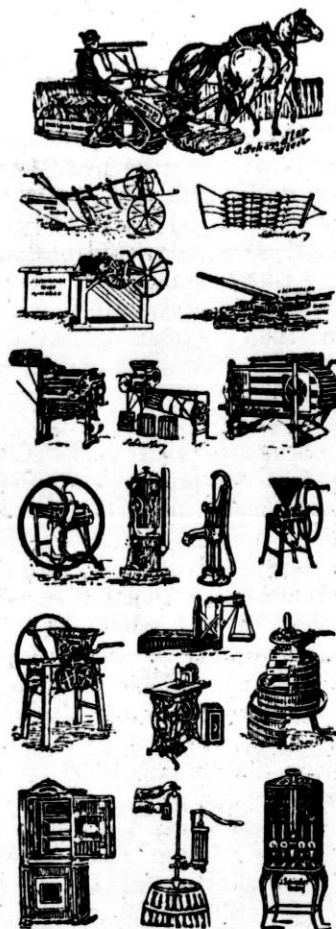
v Kranju

priporoča svojo
izborna zalogo
vseh vrst
daljnogledov
po najnižjih
cenah.

140—1

Ivan Schindler, Dunaj III. 1.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlatilnice, vije, trijerje, čistilnice za žito, luštilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnotako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje sodavode in penecih se vin, stroje za sladoleđ, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehnične na drog, namizne tehnične, stebarske tehnične, decimalne tehnične, tehnične za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III./1. Erdbergstr. 12.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ☛

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

182—14

priporoča Iv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Knjigi: „Večna molitev“ in „Proračun funtov na kilograme“ se dobijo v bukvarni

Pavel Bizjak v Kranju

127—3

zraven velikega vodnjaka št. 118.

Proda se

rž za požeti na Žolarjevi njivi malo nad Bekseljnovu gostilno v Kranju. Ondi je tudi kozlec in pristava. Rži je dva dela, na enem kraju je sejane 9 mernikov, na drugem pa 4 $\frac{1}{2}$ mernika, zraven je tudi 9 mernikov ovsa, ki se bo tudi iz proste roke prodal dne 30. junija od 10. ure dopoldne do 3. ure popoldne na njivi.

Obenem se naznanja, da se proda tudi njiva s kozolcem in pristavo vred ali pa da v najem. 131—2

Več se zve pri lastniku Matevžu Berčiču, Rupa št. 8 pri Kranju.

Večkrat premišlano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
115—6
v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzeij)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne mloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjatev, poč-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sodobno opravo 94—10

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cavi in pasov

R. A. SMEKAL

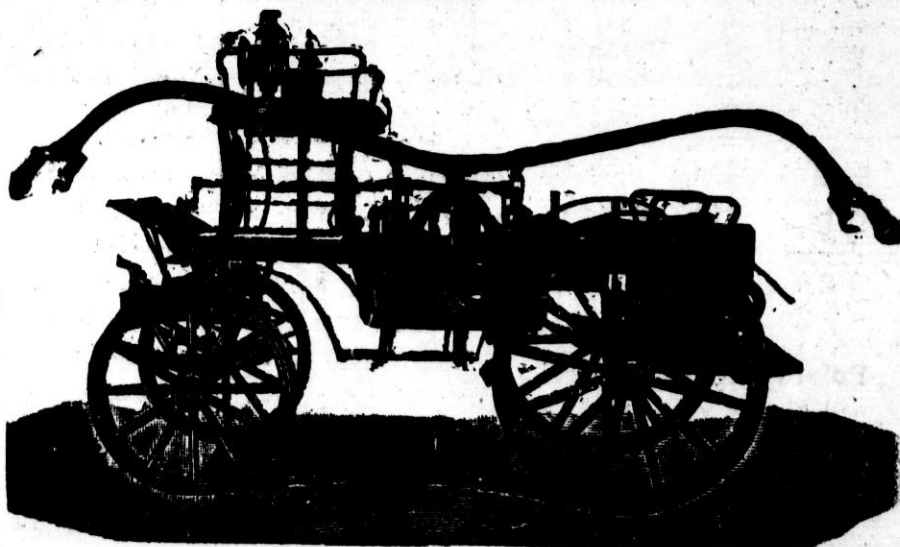
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča

15—23

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smrzalini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno,
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Lepo in veliko stanovanje

v Pettanovi hiši

se s 1. julijem t. l. odda v najem.

136—2

Več se izve pri tukajšnjem mizarskem mojstru M. Ažmanu.

Omara za led

(Eiskasten) pripravna za kakega gostilničarja, še v dobrem
stanu, se poceni proda.

Povpraša naj se pri gospej Ljudmili Dolenz,
posestnici v Kranju. 132—2

Pozor!

Pozor!

Naznanilo in priporočilo!

Slavnemu občinstvu in častitim gostom uljudno naznanjam, da
sem prevzel in bodem otvoril v nedeljo 21. junija staro dobro
znano gostilno

„pri Jelenu“

kjer bodem točil vsakovrstna pristna vina, kakor tudi Auerjevo in
Reininghausovo marčno pivo. Imam tudi zalogo Auerjevega piva.

Sprejem gospode na hrano in oddajam prenočišča za tujce!
Skrbel bodem vedno za dobro in točno postrežbo! 135—2

Danes v soboto 27. t. m. otvoritev vrta!

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Ivan Pešec, gostilničar.

Andrej Boncon

149-41 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

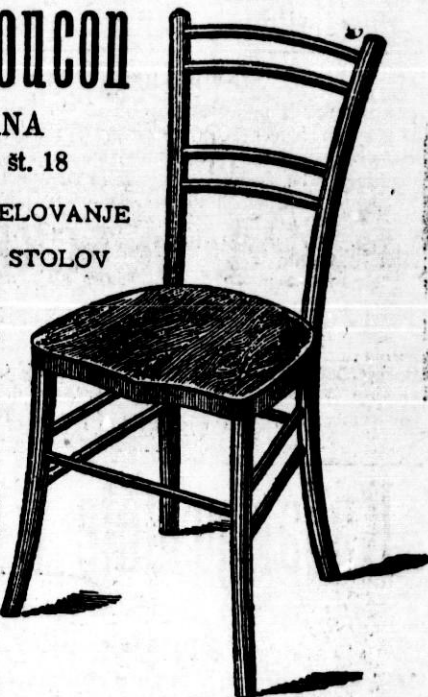
VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

Mestna hranilnica
v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke
brez odbitka rentnega davka
5—12 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,038.563-23. Stanje hipotečnih posojil K 1,918.274-11.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ugraje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i t. d. 125—4

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejšega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepene v najboljših kvalitetih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stražnišča in kopelnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti jamstvu primerne, trpežne dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 118—48

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v **Špitalski ulici št. 5**

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**, broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti, modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot, peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorce na zahtevo poštne prosto.

110—7

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski kapital K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v **Ljubljani**

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11—24

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjizice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

SLADOLED

več vrst, ledeno kavo in čokolado izdeluje vsak dan svežo

Emil Brandt

99—5

slaščičarna v Kranju.

Zunanja naročila točno in ceno!

Kdor hoče kupiti
ceno in dobro barvo

85—11

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-spatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

v Kranju, glavni trg št. 118.

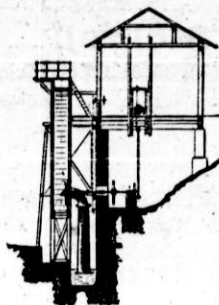
Ötvoritev vinske trgovine

na debelo in na drobno v zaprtih posodah. Cena je na drobno po 28 kr. liter. V zalogi imam črno, rudeča in belo istrijansko vino raznih vrst po najnižji ceni. Ob nedeljah in praznikih do 2. ure popoldne, v Kranju, št. 9.

130—2

Marko Bratovič,
Blaž Rados.

G. Tönnies

117—6

tovarna za stroje, železo in kovino-livarna v **Ljubljani** priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97—52

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Geniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Tederski sejem v Kranju dne 22. t. m.

Prignalo se je 178 glav goveje živine, 16 telet, 271 prašičev, — ovac, — kozlov, 29 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7.65, prosa K 8.50, ovska K 7.—, rži K 7.—, ajde K 9.—, ječmena K 7.—.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2 %

od dne vložitve do dne vziške brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretiralo.

43-17

Proda se iz proste roke

posestvo v Besnici

obstoječe iz hiše, vira, hleva, šupe, polja za 20 mernikov posevke, trije kosi gozda.

Povpraša naj se pri **Ani Zavrl na Klanecu št. 32** pri Kranju. 139-1

JANKO KOČMUT

trgovina galanterijskega in norim-berškega blaga v Kranju

priporoča slavnemu občinstvu v mestu kakor na deželi vse v to stroko spadajoče blago po najnižji ceni, n. pr. otročje vozičke, potovalne kovčge iz usnja in platna, ročne kovčge, pletenice, košare ter pisalniške potrebščine, moške čepice i. t. d. Za mnogobrojni poset trgovine proseč beležim

z odličnim spoštovanjem

Janko Kočmut.

Cene nizke, postrežba točna.

62-15

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarско, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pluge, lemeža, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle, ~~fine~~ fine travne kose, kakor n. pr. z znamko Ciril in Metod, katere imam le jaz v zalogi, potem srpe in brgamaške osle,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svežilk!

Zaloga različnih barv!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoludne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovo.

haja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.